

SVARTA BOKEN

(Lövestad PI:1)

av

Jakob Nilsson Quiding

Kyrkoherde i Lövestad och Fågeltofta 1839-1858

Excerperad, redigerad och tryckt av:

- *Franceska Olsson*
- *Mats Fremberg*
- *Terho Vihavainen*
- *Olle Renman.*

Textförklaring:

De i originalboken förekommande ord som ej har kunnat excerperats har markerats med --.

I originalboken förekommer ofta initialer, då det varit möjligt att finna dessa personer i husförhörlängden har dessa skrivits ut i sin helhet och placerats inom [].

Sidindelningen i denna bok följer originalets.

Lund i Landsarkivet januari 1994.

1840

Sid. 1

1. pag. 15. Ld. Persona questionis [Pigan Sissa Åkersdr]
uppgifwit sig wara trolofwad med Drengen Nils Pehrson, flyttad
till Ifvarstorp. 1834.

2. pag. 23 Ld. Stått tjufsrätt en gång. Nära förbunden med Husmannen Erland Göranson på Nr. 22 Ld. - och med honom häktad i Nov. 40 och afförd till Christianstads fästning. Begifven på fylleri och liderligt lefnadssätt; styckat och förslösat sin egendom till större delen.

- Förmyndare för hans barn med 1:sta giftet är Åbon Pehr Åkeson i Ryd jemte -/. 1856 10/9 Lefver alltjemt i snatteri och stöld.

3. pag. 50 Ld. 22. E. G. [Husmannen Erland Göranson] och hustru hafva 2:ne ggr stått tjufsrätt; han war wid sin hitkomst från Sällshög en ordentlig karl och rask arbetare, gifte sig med H. H.dr. [Hanna Håkansdr] från Heinge, der de ägde hemman; uppgifves derefter genom sin hustru hafwa blifwit förd till lättja, liderlighet, fylleri och tjufnad, i plikt för hwilket sednare hemmanet medstruket, hwarefter han tillhandlat sig en del af ett undantagshus på Nr. 22, der han nu längre tid bott, hwarandes han med hustru dels warit arresterad, dels underhållit sig med tjufnader i angränsande socknar; har i Nov br. d.å. med hustru blifwit genom kronobetjeningens åtgärd hämtad till särskildt förhör hos Pastor, der han lofwat att skaffa sig och hustru årstjenst, mot det församlingen åtog sig hans barn; hafwa derefter på sockenstämma blifwit ålagd att skaffa sig laga försvar. d. 8 Nov; nyligen blifwit gripen i Tryde Socken och förd till Christianstad, men återkommen d 13/12. Läsa dåligt - icke begått Herrans nattvard på flera år. Gripen ånyo 1841 17/5 ihop med arrestanten Canzler - för kopparstöld i Ludaröd.

- död i Ankarsmedjan i Carlskrona dit han affördes 1841.

4. pag. 48 Sven Pehrson anses wara hälare till E. G.

1856 han icke låta bli, bor nu Nr. 1 Ry.

5. pag. 51. [Drengen Nils Pehrson] förhöres före jul - svag i innanläsning.

6. pag. 51 + J. H. [Inhyses Jöns Håkanson] stått en gång tjufsrätt och fått spö.

Marginal ant.

hustrun Hanna + 23/2 53 fick under mannens fängelsetid d. 3/4 1842 oäkta sonen Anders med Klockare Möller, af hvilken hon påstod sig våldtagen på marken (?)

Sid. 2

1. p. 65. Ld. 31 [Inhyses Drengen Pehr Trulson] ålagd på sockenstämma den 8/11 40, att skaffa sig laga försvar. 1856 iaktagit ett misstänkt uppförande, hustrun 1:sta resan stöld. Båda supä.

2. pag. 70. Ld. 33. C. M. [Inhyses Christen Henricson] anklagad för snatteri och undergick d. 14 juli 1839 enskildt kyrkoskrift enligt Häradsrättens utslag d. 26 Nov. 1838. - af sockenstämma den 8 Nov. 40, dömd att skaffa sig laga försvar såsom den der icke ansetts sig med ärligt arbete försörja - Som tjuf och hälare särdeles misstänkt. Mördad 1841 genom piskning för tvingande till bekännelse.

3. pag. 108. Ht. Om nattmannen Kjellberg och qwinspersonen Margreta vid sockst. protocollet af d. 8 Nov. 40.

4. pag. 110. Drengen Mårten Ohlson uppgafs wid teckningsmötena vara för år sedan afflyttad till Ingelstads gården, och på sockenstämman afgjordes, att vid skeende inflyttning, en sådan skulle i vanlig ordning då sökas, hvaremot brodern Ahl vid skiftningen infann sig med tillkännagifvande, att

Drengen åter inflyttat och hos honom tagit tjänst och då det upplystes, att han inte från församlingen tagit sedel och sist här varit skrifwen, skedde så och nu. Skall framdeles bo i Ahls soldattorp, hvarpå comp. chefens tillstånd bör företes.

5. pag 112. Carl Hanson har i flera år afhållit sig från nwarden, sista sommar varit i förhör hos Pastor och dervid visat sturskhet och oförbätterlighet. Skall vanvårdas af sin son Hans Carlson. + 43

6. pag. 114. gossen Anders, hwars moder är död och hwars fader Pehr Nilson i Eggelstad icke vårdar sig om honom, är af Nils Jönson upptagen för att vårdas, tills han läst fram sig.

7. pag. 119. Dr. Lars Svensson har under fylleri låtit narra sig af Ladufogden Nils Håkanson Nr. 3 H: underteckna en skrift deruti han uppgifwes hafwa häfdat Elna Nilstr; men i Nov. härom varit i förhör och tillstått sig icke deri hafva del, utan blifwit till föregifvandet narrad.

Sid. 3

1. 120. Pigan Hanna Olsdr. befinnes i gamla längden wara antecknad för 3:ne oäkta barn, af hwilka hon icke blifwit skriftad för det sista, men dessförinnan i October skaffat sig ett fjerde oäkta, förmodligen med L. Palm. - afflyttad till Ramsåsa och der gift - 46.

2. 121. Husman Håkan Jönson lefwer i oenighet med sin hustru, skall anhållas till förhör; warnad jemte hustrun 2/1 41.

han + 47.

3. Pehr Jönson, wanligen Perres kallad, dömd för skogsåverkan, har våldsamt lynne och begifven på fylleri; warnad i Nov. 40. + 56.

4. pag. 132. O. S. [Husmannen Ola Svenson] stått tjufsrikt år 1827.

5. pag. 133. A. Ndr. [Pigan Hanna Nilsdr] framfödt dödfödt öakta barn, derföre skriftad 6/9 40.

6. pag. 143. M. P. [Husmannen Mårten Pehrson] straffad för snatteri; dålig chr: kunskap; mot borgen beviljad inflyttning i socknen vid sockst; prot; af d. 20 De 40. + 50.

7. pag. 146. N. J. [Torparen Husmannen Nils Jönson] varit vid

Brösarps ting anklagad för stöld.

8. pag. 141. Om lösdriifvaren Lars Bengtson med qvinspersonen Kjerstina och dotter Anna se s. pr. 8/11 40. Anna Hjortsberg fått flera öakta barn --.

9. pag. 147. A. N. [Dr. Anders Nilson] fått spö för stöld af ett fäkreatur och stått off. kyrkoplikt. + 56.

10. pag 149. A. O. [Åbo Anders Ohlson] är hemtagen för Pastor B. angifven såsom den der häfdat sin stufdotter Elna, hvarföre likväl ingen bevisning förekommit, nämnde Elna med en Dreng Pehr Svenson, som åter skulle varit lejd för att utgifva sig som lägersman, hafva varit i Biskoppsföför med denna sednare osanning eller att P. S. skulle vara lägersman, hvilken sednare för Pastor uppgifvit, att han ljugit, likaså Elna, utan att denna sednare ansett sig förbunden att rätter lägersman uppgifva o. Elna skriftad.

11. 153. H Adr. [Pig. Hanna Andersdr] fått öakta barn.

12. 163. S. N. [Husmannen Sven Nilson] har suttit häktad i Malmö 1:sta resan stöld 51.

213. Soldaten Snell, straffad för stöld, inflyttad här i Anders Nilsons hus, dömdes på sockenstämma, att skaffa sig laga försvar, som han fått hos Glader. + 46.

Sid. 4

1. 173. Elna P. [Pig. Elna Pehrsdr] fått oäkta , numera dödt, barn; skriftad 1840 2/12. Vide 149.

2. 18 P. N. [Åbo Pehr Nilson] lefver i oloflig förbindelse med I. Jdr. begge neka och hon skyller på flyttade dr. Jöns Jeppson, men skall enskildt hafva sagt annorlunda för sin syster. Hon undersökt af barnmorskan som intygar, att hon är hafvande. P. N. icke varit sonlig emot sin nu döde fader Nils Pehrson. - Hon förbjuden NV. tills vidare.

Marginal ant.

Deltagit i Christen Henricsons mord, der han var den som slog maltroret i 3:ne delar. - varit i förbindelse med Tjufven Canzler, med Erland Göranson o. dylika.

3. 205. Bengta Olsdr. fött oäkta barn. Se prests. 40.

4. 209. Dr. Mårten Ohlson undergått endkild skrift för snatteri samt uppenbar kyrkoplikt för tjufnad. - vistas under Anders Nilsons ansvar och tillsyn.

5. 214. N. M. stadd under ett slags uppväckelse som närmar sig till rubbning, derunder han samblandar verdsligt och andeligt; uppkommen som man tror genom tiden oförrätt af Anders Nilson, hustruns otrohet med en dreng, samt egna flerahanda synder.

+ 56 uti grubbel.

6. 214. Hanna Pehrsdr.; Kyrkotagen af vice Pastor Gillén såsom äkta hustru åt wanfrejdade Drengen Mårten (Ohlson), som tjenar i Odarslöf (sitter på slottet).[Ohlson överstruket och ersatt med Pehrsson]. Drengen Mårten Pehrson fr. Nr 19 Löfvestad.

M. P. skall sedemera blifvit gift. H. P. lefvat med soldaten Blanck och fått oäkta barn med honom.

7. 248. Husman Åstrad Larson har inflyttat här - ifrån Tjörneröd der han varit skrifven hos sin svåger Jöns Mårtenson, vägrad inflyttning 8/11 40.

Fa. p. 67. Dr. Bengt Carlson, beviljad inflyttning i församlingen på Sockenst. emot borgen af Nils Jacobson för all den styng eller skada som han församlingen eller någon dess ledamot af honom förorsakas. Straffad för stöld - äfvensom för att hafva slagit sin fader och därför 2:ne ggr stått offentlig kyrkoplikt. Se Att. fr. Andrarum nr.

Sid. 5

42. deruti dock uppgifves, att hans uppförande under sednare året varit utan anmärkning.

1. p. 78. Fa. Beviljad inflyttning i församlingen mot borgen af Nils Månson, vide. Sock. st. protocollet derom af Albo Häradsrätt den 7 Nov. 1840, dömd för stöld, därför pliktat och stått offentlig skrift. - Öfvat lönskaläge med pigan Anna Nilsdr. i Andrarum vide prestatt. nr 42.

2. p. 76. Fa. & M. Husman Hans Ohlson har stått tjufsrätt. Se protocollet för år 1801.

3. p. 85. Fa. & M. Drengen Johan Larson, dömd för stöld och därför stått uppenbar kyrkoplikt i Fa. Kyrka 1835.

4. 102. Fa. & Ba. Dreng Pehr Ohlson, lägrat Kersti Nilsdr. på Nr. 7 Ba. hon död sedan.

5. 104. Fa. & Ba. Drengen Håkan Ohlson har barn med pigan Hanna Jönsdr. på Nr. 12 Bm.

6. 104 ibm. Pig: Kersti Nilsdr. fått dödfödt, oäkta barn.

Marginal ant.

Ånyo lägrad af P. B. och död i barnsäng 18/3 41.

7. 126. Fa. & Bm. Nils Svensson, enligt prestbetyget från Tryde till Tranås år 1831 är han angifven af Bengta Jönsdr. i Onslunda som dess lägersman, enl. pr. Att: från Tranås.

8. 145. Dreng Johan Månsson trolofwat och lägrat Else Hansdr. på Nr. 2 Bm.

9. Ld. pag: 226. A. O. [Pig. Anna Olsdotter] skall fortsätta sin skökolefnad och vistas icke der hon är skrifwen hos Lars Andersson. Obs. skolm: sm:

Marginal ant.

Kom åter 1841 19/9.

10. Ld. pag. 258. Maltving. Pigan Sophia Hallengren från Wanstad har den 2 Mars 1841 angifvit Pehr Mårtenson att hafwa lägrat henne, (efter att förut hafwa lofwat henne äktenskap), med en flicka, i dopet kallad Else efter hans moder; men nekar han till gerningen och skall derföre till tinget instämmas: hafwande han omtalat saken för sin cousin Anna Broman, gift med Hans Jönsson, som och höll barnet till dopet; likaså för Elna Anders Nils, der han förut velat inaccordera barn, - har d 2/10 41 hos

Pastor medgifvit saken och yttrat sig skola gifta sig med henne, när han får råd dertill.

Marginal ant.

P. M. affl. till Ystad 1841.

Sid. 6

1. A: Ld. 53. Hanna Psdr. [Pehrsdr] visat anlag för snatteri - 20/3 41. Warnad. - 2:ne päkta barn sist 55.

2. A. Ld. 174. Måns Ohlson angifven utaf sin Piga Anna Månsdr (överstrukna är Hanna Månsdr och Bolla Torkelsdr) såsom dess lägersman efter hans hustrus död. 22/3 41; bestrides af Måns Ohlson Anna fortfarer i sin uppgift, dervid tilläggande, att häfdandet skett under äktenskapslöfte. Måns Ohlson skall lefva med Enkan Ingar Månsdr. Nr. 7 H. [Heinge] i äkta förbindelse, och har hon flyttat till honom, men af hennes släkt uppgifves hon först wara häfdad af sin arrendator Nils Nilson.- Anna uppgifver hafva förut haft umgänge med en dreng som tjent på Cronovall Wanstadtorp. - Se vidare Lysningsboken.

3. Ld. Ryd. 215. Elna Andersdr. - åtalad 1840 för lägersmål 1837 har af H Rätten i anseende till försent åtal blifwit frikänd från answar. Utfl: dat: d 2 Mars 1840. - +

4. Fa. Fm. Nr. 7. pag. 49. Drengen Ola Johanson, skrifwen här, har icke vistats här sedan sistleden höst, utan på Öja gården vid Ystad; angifwen d. 22 April 41 såsom den der lägrat Pigan Karna Håkansdr. på Nr. 6 Bårtofta. Som vittne uppgifves Drengen Lars Nilson i Sletteberga, den lägrade och hennes moder angifvare. - . O. J. och Jöns Thureson uppgifva, under förnekande af gerningen, att K. Hdr. icke är pålitlig och hon sjelf flera gånger bekänt att hon tillförene för fördrifvandet af foster blifvit hulpen

af Wittgren i Sanct Olofs Församling - D: 28/11 1842 återtagit om Ola Johanson och angifvit Håkan Pehrson på Nr. 6 Båretofta.

5. Fa. 70. 78. Drengarna Jöns Månsson och Anders Mårtensson häktade för stöld af ett fickur på Kiviks marknad 1841.

6. Fa. p. 68. 85. Piga Ingar Carlsdr å Nr. 11 lägrades 1837 af Pehr Pehrson, husman på Nr. 1, men denne svor sig fri vid domstolen; hon söker nu äktenskap 1841 med Drengen Hans Peter Malmström från Tranås. (Månslanda är överstruket).

7. Ld. 84. Anna Olsdr alls icke varit i tjenst hos Pehr D: [Danielson] under året (2/10 40).

8. Fa. p. 17. Else Nilsson lägrad af Drengen Ola Håkanson, i tjenst hos Nils Pehrson i Fogeltofta, under äktenskapslöfte, som han nekar fullborda.

9. Ld. pag. På wandring i Tryde Sn. hösten 1840 hade Erland och Jöns Castens blifvit gripna och förda först till Christianstad och derefter till Malmö slott derifrån de blifvit lösgifna, men och under sitt vistande till sig utbjudit

Sid. 7

Arrestanten Canzler som dit anlände som rymling i April månad, hwarefter de alla begynte sitt handtverk, gynnade deri af Åboarna Sven Rygg på Nr. 22, Pehr Trill på 4 H. samt Gatehusmannen Ola Jacobs Pehr på Nr. 29 Ld. samt Pehr Bohållare på Nr. 28 ibm. - En betydlig stöld af koppar skedde i Ludaröd af Eljadreds Sn. Genom anvisning af Sven Rygg påträffades Canzler vid skallgång. Throne Heje, hvilken -- på Erland, på Jöns Castens och på Pehr Ohlson hos hvilken han --

uppehållit sig. Dessa grepos, och såsom innehafvande stulet koppar från Spjutstorp, Drengen Håkan Rasmuson i tjänst hos Pehr Ohlson. Vid sednare visitations funna en kittel nedgrafven på Pehr Ohlsons grund, en annan på Pehr Rasmusons på 28 samt diverse småsaker hos Sven Rygg, som i flera år varit hälare och befordrare af tjuftar. Deras dom utföll så att Erland dömdes till lifstids fästning i Carlskrona. Jöns Castens till vatten och bröd för 2:dra resan stöld, samt plikt, Pehr Rasmuson till böter, Håkan Rasmuson likaså -- och vatten och bröd samt Pehr Ohlson till böter, hvaröfver den sednare i hofrätten klagat, liksom han under hela rannsakningstiden visat mest hyckleri, och anlag för bof. Jöns Castens lærer af misstag hafva i Ystad sluppit sitt straff. Sven Rygg slapp med ett par månaders arrest. Ganska många woro annars inblandade i detta tjuftband, och höll mer och mindre med detsamma.

1. Ld. 113. Kl: Nr. 4. P. N. misstänkt för delaktighet med Erland.

2. Fa. p. 16. Nr. 2. Drengen Ola Håkansson som kom 1838 ifrån Efveröds Sn. med dåligt prestbetyg, vistades i Fa. Sn. till 1840 19/10, då han försedlades till Smedstorp, utan att under tiden hafwa begått Herrans nattvard, har under tiden April 1841 aflat barn ihop med i brytestuga bränd Else Nilsdr. i Fa., återkom hösten 1841 utan att hafwa framlemnadt sin sedel i Smedstorp eller någorstädes begått Nden, deltog 1832 i brännerisstöld på Cronvall, samt rymde fr. tjänsten.

3. Fa. pag. 44. Har under vistandet i Barsebeck framfödt oäkta barn hvarföre hon vid hitkomsten icke erlagt eller undergått kyrkoplikten.

4. Ryd. Nr. 1. p. 206. A Oh. [Inh. Pigan Anna Ohlsdr] fått tredje resan oäkta barn, det sista med skolemästare Smith.

5. Ld. H. Nr. 4. 15. Ld. Nr. 33. Efter stöld af linne hos Åboen Nils Nilsson i Heinge Nr 15, begärdes af denne visitaion genom

Kyrkowärden Nils Anderson, som sådan verkställde på åtskilliga ställen i Heinge och Löfwestad, från hvilket sednare ställe medföljde bland

Sid. 8

öfrige sällskapet, som med de visiterande förenat sig, Husmannen Christen Henricson på Nr. 33 Löfvestad, hvilken legat hos Nils Nilsson, då stölden begicks, som och förut varit straffad för snatteri och äfven en gång befunnen med försöket att rista upp magen på sin egen hustru. Åboen Anders Ohlson på Nr. 4, Pehr Nilson Trill ibm. och Husmannen Anders Ekbom Nr. 15 misstänkte Christen för stölden, sökte att i godo förmå honom till bekännelse, men då icke detta ville hjälpa, begynte piska och sparka honom, hvilket dock icke avlopp bättre än att efter doctorsattesten "Chr. blef ordentligt ihjelpyglad". A. O. & E. bekände första tingsdagen och dömdes till döden. - Trillen nekade och frikändes. Emedlertid hade denne sednare för Jacob Pehrson på Nr. 13 skrutit af att hafva gifvit Chr. med ett malt-ror, så att detta gick i 3:ne delar. En liten 12-årig gosse skall hafva sett detsamma + Sedermera lärar hafva erkänts att Nils Nilsons hustru, i fylla och villa förlagt det linnet som som ofvan omförmäles.

1. Ld. Slåboskogshus. hustru Christensa, som 1841 gifte sig med, N. Esb., försökte samma år om hösten att gifva honom gift, hwarföre hon ock dömdes till döden d 13/11 41, men benådades sedermera med spinnhus i Norrköping.

2. + Åboen Nils Mårtenson på Nr. 11 Löfwestad kan intyga Trillens brottslighet som han ock enskildt gjort för pastor och hade gjort detsamma för tinget, om han icke felaktigt blifvit instämd som part istället för wittne. Han stod bakom dörren till stugan, då Trill ingick med maltroret under yttrande: der blir

ingenting af förr än jag kommer och då han återkom och sprang ut på gården: sägande: det var löst träd jag fick, samt ingick derefter med ett annat träd eller stör.

3. p. 152 Ld. H: Nr. 5. Anna Andersdr son Ola dog 1841 i november af gift, af arsenik, men kunde vid domstolen icke utrönas om det fått med eller utan eget eller andras förvållande.

4. p. 96. Ld. Håkan Ohlson. Den 18 Ferbruari 1842 war skriftermål, passionspredikan och derefter af Pastor Wgren nykterhetstal - vid Pastors afgang från altaret qvarstod en kanna öfverblifvet vin. På eftermiddagen anmäldes af prestgårdspigan att Håkan Ohlson, Klockaren Möller och dennes dreng Ola Nilson i köket inlemnadt en stopflaska med vattenblandadt vin. Vid undersökning befanns nämnda vin borttaget. Ingen utom nämde 3:ne personer hade varit i Kyrkan efter messan. Möller skyllade att Drengen slagit flaskan i gärdesgården och taget annan i stället, Håkan föregaf att flaskorna woro fulla då de

Sid. 9

buros från kyrkan. Drengen att det war uppdiktadt med flaskans sönderslagning men att han för husbonden icke tordes säga vidare. Kyrkovärdarna anbefalldes därför att hädanefter frambära viner. Fru Möller angaf sig 8 dagar efter att hafva tagit vinen mellan skriftermålet och nykterhetstalet, för att använda i sin sjukdom. /Detta war omöjligt emedan allt folket då war samladt/. Möller sjelf bad d 27 om förlåtelse att han sökt "reparera ett fel med ett annat". Dervid får saken blifva.

Han lofvade därefter: ärlighet, sanning och ordentlighet.

Få se!

Sammanhanget med ofvanstående har sedermera blifvit utredt så, att Möller efter Kyrkofolkets afgång, skulle borttaga flaskor m. m. från altaret, hade han af det qvarblifna vinet slagit i kalken och sjelf deraf druckit, samt sedermera låtit Håkan Ohlson och sin dreng dricka, på hvilket sätt blef omkring en kanna win blef förtärdt af nämde personer, bland hvilka Möller och Håkan Ohlson sjelfwa gått till nattvarden och anmaldt sig till ingående i en nykterhetsförening. Skolläraren Liljegren åsåg hela uppträdet.

1. Den 18 December 1842 hände uti Fogeltofta Kyrka, att då pastor slutat predikan, kom icke klockaren tillstädes med kungörelser, hvarföre tillsägelse skedde, att dessa komme att på gången uppläsas. Pastor sade slutorden, gick för altaret och läste bönen och wälsignelsen. Derefter uppläste han kungörelserna.

Då nu han och sockenmännen skulle uppsöka klockaren befanns han enkommen i sacristugan utsräckt på en bänk, der pastors kappor plägade ligga. Först efter flera starka tillrop vaknade han upp och efter en stund yttrade: Herr Kyrkoherde jag har ingenting förtärt. I församlingens närvaro erhöll emedlertid Möller förebräelse och varning för sin försummelse och sin oordentlighet. - Hans benägenhet för fylleri är gruflig.

Sid. 10

1847 (afskrift)

1. Krono Länsman Herr G. Friberg har begärt frejdbetyg för Nattmans Lärlingen Pehr Jönsson. Denne blef 1844 matalsskrifven hos Nattmannen Jonas Kjellberg vid Nr 9 Heinge från hvilken han under tjensteåret afvek, hvarefter han varit lösdrivare samt vistats dels uti Löfvestads dels uti Frenninge Socknar. Då han

således icke vidare tillhör Löfvestads Socken, kan endast betyg medelas för den tid han här varit skrifven.- Pehr Jönsson är född uti Heinge den 3 December 1824, utaf föräldrarna Jöns Gummesson, Husman, numera afliden, och Hustru Anna Pehrstr, som ännu lefver och härstädes vistas. Mot föräldrarna har icke någon vanfrejd blifvit anmäld, men deremot ligger dem till last en ytterlig vanvård vid deras barns uppfostran, hvilken ådagalagt mer och mindre sedeslöshet, hvarjemte ena sonen, Arbetskarlen Nils Jönsson, såsom flera resor beträdd med stöld, varit och är intagen i Kronoarbets corpsen. Pehr Jönsson tillbragte en del af barndomen med kringvandrande Nattmän, samt begick före sin confirmation stöld, derför han vid Färs Härads rätt blifvit dömd. Sedan församlingen efter hans hemkomst från Länshäktet i Malmö, förgäfves försökt att få honom till Räddningsinstitutet i Råby föranskaffades att han blef inaccoderad hos välfrejdadt folk för att under tiden kunna beredas för den första Nattvardsgången. Ehuru han härunder hvarken visade nöjaktig flit eller den uppriktighet och allvar i förbättring, som man önskat, blef han dock, vid betraktande af hans omständigheter, med svag Christendomskunskap till d. h. nattvarden admitterad.

Under tjensten sedermera hos Kjellberg ådagalade han

Sid. 11

olydnad och samma lust till ett krinstrykande lefnadssätt som han förut visat, lämnade sin husbonde, samt var, då hans broder begick stöld inom Heinge, den som hufvudsaken föranledde upptäckten deraf, hvadan han också å vid samma tillfälle undergick rannsaking vid Häradsrätten, utan att det likväl upplystes, att han i nämde stöld haft någon del. Emedlertid visade han alltjemt ett vanartigt uppförande och lärar varit

särdeles rogad att skrämma folk dermerd, att han skulle sätta eld på deras hus eller göra dem någon annan olycka. Denna fortfarande vanart och ostadighet har varit anledning dertill att han flera gånger varit föremål för församlingens öfverläggningar, hvilket kan upplysas af följande Sockenstämmo

protocoll af dern 19 October 1845 och den 24 Maj 1846.

Pehr Jönsson har åtskilliga gånger blifvit af pastor enskildt varnad.

Attesteras Löfvestad den 4 Mars 1847.

1.

(afskrift)

Inhyses Ola Jönsson i Pregahuset, som är tilltalad för inbrott och stöld af lifsmedel är född den 28/12 1807 uti Eljaröd har mycket svag Christendoms-kunskap, begått H. H. Nattvard förlidit år, finnes icke behäftad med anmärkningar om föregående vanfrejdade lefnad, hvilka uti längderna blifvit antecknade, men deremot har Ola Jönsson gjort sig känd för starka drycker, hvilka i förening med lättja och en Hustru, som stundom med barn strukit omkring på tiggeri, vållat den eländiga och fattiga ställning, hvaruti detta folk nu befinner sig, hvilket på begäran af v. Kronolänsman Montan härmed attesteras.

Löfvestad d. 21 April 1847.

Marginal ant.

Sedermåra upplyst att O. J. för flera år tillbaka blifvit dömd för stöld.

Sid. 12

1. Kronolänsman Friberg har ånyo begärt frejdebetyg för nattmanslärlingen Pehr Jönsson, med anledning hwaraf meddelas att under de 48 timmar, som Pehr Jönsson i förra månaden uppehöll sig i Löfvestad sn., hit förpassad från Konungens Befallningshafvande i Malmö, blef han häktad på misstanke att under samma tid hafva begått mordbrand. Hvad honom i öfrigt angår så åberopas betyget af d. 4 Mars detta år hvilket härmed i afskrift bifogas, så lydande

P. M. d. 21/5 47.

2. Dreng Håkan Pehrson uppvisade för någon tid sedan K. Bdes. uti Christianstad pass att begifva sig till Fogeltofta sn., der han uppgifvit sig sist varit mantalsskrifven. Uppvisande detta pass för Pastor och Sockennämnd, dröjde han några dagar i socken och afvek sedermera derifrån. Han sade sig utan sedel hafwa afflyttat från Nr. 11 Bontofta 1836 och derfetter dels vistats på Glemminge gård, dels hos Åboen Wedberg i Wallby. f. 100 4/11.

P. M. May 18/5 47.

3. Anmälde N. N. (Lindgren) gårdagen hafwa hängt sig tätt vid tegelbruket omedelbart efter det han af en qvinna öfverraskats under beblandelse med ett sto. Under vintern hade han misstänkts för en ko, och förut blifvit ertappad på en so. -

Horribile dictio, och än värre hans slut. Denna synd är mera gängse än man borde förmoda. Svårt att lära derom utan att gifva scandalum.

Mars 47

4. Anmälde Piganerna Eljena Pehrsdr och Agda Nilsdr i Ma. hvilka båda fått oäkta barn, hålla horhus och krog, samt isynnerhet besökas af Lars Torkelson, Måns Carlson, Johan

Larson. Den förste begifven på superi, den siste straffad för stöld, och så väl som den andre,

Sid. 13

gifta med gamla gummor som kunnat vara mor till dem; visat synnerhet Måns Carlson särdeles fallandes för hor med andra qvinnor, hwaraf oenighet inom deras äktenskap uppstått. - Öfverlermnadt till Sockennämndens åtgärd.

Juni 47.

1. Drengen Ola Nilson, ålagd wärjemålsed mot anklagelse för lönskaläge med Ingar Andersdr i Ryd, har erhållit bevis att han kan sin cateches utantill, men icke bör få svärja. Han är skyldig. Mened är af de uppsåtliga synder, hwartill man länge kan bereda sig och från hvilka syndaren sällan kan förmås att afstå.

Ola Nilson förut behädd med fensterinslagning på Nr. 6 Lövestad.

Juni 9/6

2. Pigan Else Nilstr, tilltalad för enkelt hor med arbetskarlen Ola Olson i Heingetorp är född -- - Till sin frejd har hon varit känd för lättsinnighet samt en längre tid lefvat tillsammans med Ola Olson, det noterade äktenskapet som kallats: Det går an. Och under samma tid med honom sammanafat ett barn Elna d. 13/9 1845, innan Ola Olson war genom skiljobref fri från sin kyrktagna hustru Sissa Mårtensdr med hvilken han äfven aflat barn, hvilket på begäran af Kronoåklagaren härmed attesteras.

O. Olson skild från Sissa, vid Domkapitlet 1846.

d. 7/6

3. På begäran af Kronoåklagaren lemnas det bevis om arbetskarlen Ola Olson i Helingetorp - - - att hans frejd är bestämd genom ett långvarigt okyskt lefwerne på flera håll.

1. Före 1840 fader till ett mansbarn. 2. Barn med Sissa Mårtensdr. 3. med Else Nilsdr.

9/6

4. Om husman Mårten Pehrson ånyo tilltalad för stöld, lemnas detta bevis - - -. Hvad hans frejd angår så har han gjort sig känd för vana att snatta och stjäla. +

5. 13/10. Annot. Uti målet emot Pehr Jönsson Hurtig, anklagad för mordbrand hos sina morföräldrar hafva Enkan Bengta Månsdr

Sid. 14

å ena sidan och Drengarne Pehr och Ola Horsens, samt Ola Olson Feuer och hustru Horsens jemte Perres å andra sidan, vittnat rakt emot hvarandra, så att den förra påstår sig ett qvart före branden hafva sett Hurtig vid huset, under det att de sednare uppgifvit att han befanns hos dem ifrån middagstiden ända till dess lågan af det brännande huset syntes till deras hem.

Observandum för framtiden!

15/10 Nytt prestbetyg för Pehr Jönson afgifvet, innehållande afskrift af de förra här intagna.

1848. 2/4.

Till Befallningsman Strömbeck!

1. Lördagen den 25 Mars anmälades för undertecknad Pastor att husmannen Johan Larson uti Månslanda så tilltagit uti bruk af starka drycker och annat ogudaktigt lefverne, att hans hustru Anna Månsdr och stjufdotter måst fly ur huset och anförtro sig åt byemännens skydd. Anna Månsdr och hennes dotter Kjerstina, kallad till förhör söndags morgon, uti närvaro af Åboarna Wilhelm Nilson och Pehr Nilson, förmälde, att han på dryckenskap använder all förtjenst och afyttrar hvad de hafva, att han vidare misshandlar hustrun och befaller dottern, vid hot med yxa, att ligga i säng med honom och tillstod nämde Kersti, att han en natt med henne haft beblandelse, utan att hon kunde hindra det. Johan Larson kallad i förhör efter gudstjensten, men syntes hafva fått till lif mera än han behövde och tillstod wäl att han tagit Kjerstina till sig i sängen, hvarom han säskildt inför Åboarna skrutit öfver, att hon war tvungen komma i säng med honom när han befallte, men förnekade sig med henne hafwa haft köttslig beblandelse.

Efter gudstjensten i dag anmälades, att Johan Larson med list öfverfallit Åboen Ola Nilson i Månslanda för det han hyste Anna och hennes dr., hvarjemte tecken tycktes vara för handen, som låto ana wärre uppsåt. Utan att nu kunna

Sid. 15

undersöka tillförlitligheten af sednare anmälan, skyndas jag att anmäla till laga beifran det förra och anhåller att Länsmannen ville skyndsamt, efter tagen kännedom om förhållandet vidtaga lämpliga åtgärder mot Johan Larson som en för andras säkerhet

vådlig person. Och då derjemte båda makarne begära äktenskapsskillnad, så borde dessa punkter komma i fråga:

1. Om Johan Larson kan bindas till dryckenskap

2. Om han misshandlat sin hustru Anna Månsdr.
3. Om han skändat sin stufdotter Kjersti.
4. Om han öfverfallit Ola Nilson.
5. Om någon sannolikhet kan vara för handen, att han har uppsåtet att med eld förstöra deras hus.
6. Om äktenskapsskillnaden.

Johan Larson är född d. 14 Augusti 1816, har svag christendomskunskap, begått HH nattvard, stått tjufsrätt 1835 och undergått offentlig skrift i Fogeltofta Kyrka, gift sedan 1842 med Anna Månsdr emot Pastors råd och varningar.

Anna Månsdr född i Fogeltofta 1799 7/6, har svag kunskap i christendomen, begått HH nattvard ordentligen, utan annan anmäld wanfrejd än den, att hon före sitt giftemål med Johan Larson, hållit sitt hus öppet och erbjudit honom jemte en för stöld och våld mot fader anklagad dreng Bengt Carlson, och öfriga bofveridrengar, der dessa fördrifvit tiden med superi och ann liderlighet, hwarefter de öfverfallit husbönderna.

Dottern Kersti, född i Fogeltofta d. 16/9 1828, har försvarlig christendomskunskap. är confirmerad, utan anmäld wanfrejd, sjuklig och enfaldig.

Alla dessa upplysningar torde vara tillräckliga som ledning för ett åtal, nödwändigt, som det synes, lika mycket för den gifna förargelsen som allmän säkerhet.

1851

1. Nr. 41 Lövestad. Soldaten Pehr Larson Björk blef härstädes 1849 gift med Anna Charlotta Nordström, som inflyttat till honom från Malmö samma år, med förtroende och bevis från Prosten E. Augelin, att Pigan Anna Ch. N: wore hinderslös till äktenskap, hvarjemte hon företedde sin broders samtycke till äktenskap med Björk. Uti April 1851 upptäcktes, att hon var waktkarlen Anders Carlsons i Lunds förrymda hustru och att de lemnade betygen voro falska, den 7/7 dömdes hon till skillsmessa från båda männen och ett års tukt-hus i Norrköping.

2. Detta år återkom Pehr Jönson Hurtig (se 1847) begick stöld och skickades genast till Malmö.

6/9. Vid tillsättning af Klockarelägenheten detta år sammanrotade sig Lövestads Sockenboar och Grefve A. Hamilton, att taga till Klockare Skolläraren Hellqvist, emedan man förmodade, att Prosten ville hafva Skolläraren Åström i Fogeltofta.

Verksamhet för detta ändamål vore isynnerhet Åboen Jöns Bure på Nr. 5 Htrp samt Kyrkovärden Nils Halsbier på Nr. 9 Heinge, hvilka voro förtretade deröfver, att vid skol-lärarewal i Heinge häromåret Pastor gifvit sina röster åt skollärare Reslow istället för deras slägtinge Nils Pehrson.

Pehr Andersson egen berättelse: Nils Halsbier och Pehr Anderson Nr. 5 Ryd (Jöns CLemeds Pehrs kallad) hade begifvit sig till Grefve Hamilton med försäkran, att Pastor ville hafva Åström, hvarpå denne genast varit färdig med yttrandet, nej det skall icke ske, ty Prosten har så ofta varit emot mig utan då skola vi taga Hellquist, och jag skall sända min fullmakt till Riksdagsman Ola Svensson.

Ehuru Gr. Hn. ingått högtidlig förening med Prosten, kunde han förmodligen icke glömma, att Prosten nödgat honom utbetala de

Palmcreutska donationer, hvilka han tycktes hafva glömt, att lika med bönderna betala skol och fattigafgifter, att icke skicka drengar som fullmäktige till Sockenstämma, samt dertill tagit i skydd och försvar arbetsfolket på hans gods vid lifs-farliga misshandlingar af hans ladufogdar,

Sid. 17

Slutligen och att till Pastor återgifva de prest-rättigheter, som han beröfvat hans företrädare. Eget är, att Bönderna uppreta Grefven med den rättvisa som Prosten måst öfva, dem till förmån.

Löjtnant Gustaf Ehrenborg, arrendator utaf Lövestads Kungsgård, tillkallade först Adjuncten Ström och förkunnade, att Åström alls icke skulle hafva klockarelägenheten, emedan Prosten ville hafva honom; derefter tillsade han Åström sjelf, att, om han icke fick lähenheten, så var det Prostens skull och slutligen besökte han Patron Musculus med den förklaring att om Prostens vilja äfven nu ginge fram, fingo de resignera för alltid, skref derefter en fullmakt för sig sjelf att afgifva Musculi röster hvilken blef casserad. Personen är förargad, att han måst göra rätt af kungsgården och påstår att Prosten lofvat honom frihet från skolafgifter, hvilket af honom är en dikt eller ett missförstånd. Man kan icke lofva dylikt.

Jöns Pehrson på Nr. 9 Lövestad, som lofvat Åström sina röster och tyckes hafva agerat spion på Pastors önskan, sammankallade jemte andra Sockennämndens ledamöter i rotarne dessa sednare på valdagen för att vinna åsyftade ändamålet.

Lövestads Sockenbor betedde sig vid val-tillfället (så väl som piskning som val) som en flock ollonsvin och läto anslå pasquiller på Pastors dörr derefter, hvilka dock Prestfrun först fick kunskapen om och jemte Adjuncten förstörde för att bespara Pastor förmånen att taga kännedom om deras innehåll.

Hellquist känner jag icke, men på grund af Cantor Cronvalls vittsord och hans wackra betyg blef han uppförd på förslaget. Att dessa betyg icke höllo stånd kunde icke på förhand antagas. Han fick pluralitet. Genast vid sin ankomst innästlade han sig med bönderna, och uppgjorde i samråd med N. H. et P. A. besöket hos Gr. H., besökte sjelf L. E. på lägret och tycktes hafva uppgjort planen under de dagar han vistades här. - . Efteråt har han infunnit sig hos vice Pastor Ström och utfarit i hotelser mot honom. Sålunda lofvar han icke det bästa - framtiden får gifva utslag deröfver - Den som söker en betjent syssla och på förhand vågar ett dylikt uppförande, ingifver icke förtroende.

Åström är en af de skickligaste skol-lärare jag känner och dertill en utomordentlit hederlig mska, som tillvunnit sig skolebarnens och deras föräldrars tillgifvenhet och tacksamhet.

Sådan Lövestads Sockenboars lynne för närvarande: Tyvärr föga förändring sedan min hit-komst.

Sid. 18

År 1851 i slutet af Februari månad, dagen minns jag icke, inställde sig hos undertecknad, härvarande interims vice pastor under Contractsprosten Quidings representation vid riksdagen, drängen hos Åboen Måns Olsson på Nr. 12 Heinge Ola Arfvidsson jemte sin moder med en, som det tycktes, uppriktig, ångerfull bekännelse, att han, af Nämndemannen Nils Torkelsson

i Heinge jemte dennes son Måns, under löfte att få hvad han ville ha, dertill uppmanad, vid sista tinget i Sjöbo i så måtto begått falsk ed uti det lägersmål, för hvilket nämde Måns Nilsson blifvit instämd af under förra året i tjenst hos Nils Torkelsson varande Pigan Ingar Svensdr, att han uppgifvit drängen Ola Jacobsson tilldetta brott skyldig. -

Tillika berättade Ola Arfvidsson, att fattihjonet Anna Nilsdr, inaccoderadt hos Nils Torkelsson i Heinge, med löfte af Nils Torkelsson om "ett grannt torrkläde och ett par nya skor" också vittnat falskt i nämnde sak i det hon föregifvit sig hafva sett Ola Jacobsson och Ingar Svensdr "legat hos hvarandra". -

Sist anhöll Ola Arfvidsson såsom sitt samvetes fordran, att jag måtte med första meddela Häradshöfding Hygrell hans här för mig aflaggda bekännelse ett, löfte jag också ansåg mig böra uppfylla. -

Sedan Ola Arfvidsson gått, red jag genast till Heinge skola, der fattighjonet Anna Nilsdr njöt undervisning, och inkallade henne i Skollärarens rum till enskildt förhör, under hvilket hon i början påstod sig sjelf hafva sett hvad hon vid tinget vittnat, Ola Jacobsson i säng hos Ingar Svensdr, men sedan under tårar bekände, att dagen före den, då Nils Torkels son Måns var af Ingar Svensdr instämd till tinget, hade Måns uppmanat och förmått henne, - under hvilket serskildt löfte uppgafs icke, - att "på en papperslapp uppskrifva något, som han sjelf förut uppsatt och nu dikterade för henne, och hvilket vore af det innehåll, att hon sett Ola Jacobsson legat hos Ingar Svensdr. Denna skrift hade hon följande dagen medtagit till tinget och der uppläst den". - Nu förklarade hon sig likväl aldrig hafva varit vittne till annat, än att "Ola Jacobsson en afton i fjol sommars, då hon hemkommit från dansbanan i Heinge, vid hennes bultande på dörren med sina kläder i famnen utkommit från det rum, der Ingar Svensdr låg, och öppnat för henne". Detta var det enda

hon sett; uppgiften om Ola Jacobsson och Ingar Svensdr samläger var således en henne af Nils Torkelsson och hans son Måns påbördad dikt; sjelf sade hon sig, "aldrig hafva sett det". -

M. Ström.

Måns Nilsson smugit sig till Nv. utan enskildt skrift.

Sid. 19

Den 28:e Februari 1851 infann sig hos undertecknad Åboens på Nr. 9 Heinge Ola Månssons hustru med tillkännagifvande att hennes svåger, åboen på Nr. 2 Heingetorp Johan Jönsson, "i går, den 27:e Februari öfverfallit hennes man, Ola Månsson, samt dervid slagit honom flera hål i hufvudet, trampat honom på bröstet och handterat honom på allt sätt elakt"; och detta

"derföre att Johan Jönsson af svågern Ola Månsson blifvit till Sjöbo Häradsrätt instämd på ed efter bouppteckning och auction efter en deras aflidna svägerska, Anna Andersdr". - Gerningen hade skett under hemvägen från Sjöbo nära vid Eggelstads by i Tolånga Socken, och Skolläraren i Eggelstad träffat på Ola Månsson, sedan denne af Johan Jönsson blifvit lemnad ensam. -

Nu uppmanades jag af Ola Månssons hustru, att inkalla Johan Jönsson och försöka förmå honom till en "godvillig öfverenskommelse, emedan det skulle se så elakt ut att 2:ne svågrar för en sådan sak förde hvarandra till tinget.". -

Följande 1:sta Mars inställde sig på kallelse Johan Jönsson hos mig i enskildt förhör, under hvilket han ihärdigt låtsade sig vara fullkomligt okunnig om hela föloppet samt nekade all delaktighet deri. Tvenne dagar derefter återkommer han likväl sjelfmant med Åboen på Nr. 38 Lövestad Åstrad Pehrsson och bekänner nu i hans närvaro under häftige tårar sitt ofvangifna begånga brott,

men ber tillika, att jag måtte, om så ske kunde, försöka en ömsesidig förlikning svågrarna emellan.

För fullgörandet af detta (af båda parterna ombedda) uppdrag var det nödvändigt, att jag meddelade Ola Månsson Johan Jönssons bekännelse. Inkallad dertill, inställde han sig ock, likvisst icke ensam, utan i sällskap med Kyrkovärden Nils Nilsson Nr. 9 Heinge. Under mitt halfåriga vistande i Lövestad hade jag icke ännu hvarken af andra hört eller sjelf kommit under fund med Nils Nilssons caracter, utan ansåg honom tvertom, dertill bedragen af hans smidiga yttre sätt att skicka sig, för en bland Socknens hyggligaste medlemmar. Det var mig därför omöjligt att ana det Ola Månsson och Nils Nilsson hade en mot mig sjelf utlagd snara under sin gemensamma inställelse hos mig. Jag trodde fastmer, att Nils Nilsson såsom granne Ola Månsson och lite klyftigare än Ola Månsson sjelf hade följt med blott, för att med det skriftliga contract, som skulle uppgjorts parterna emellan, bistå den sednare. Det föll mig således icke in, att be Nils Nilsson stiga ut, medan jag för Ola Månsson omtalte Johan Jönssons för mig gjorda bekännelse. Hade jag dock haft den kännedom om Nils Nilsson, som han sedan, dels uti denna sak, dels uti det här sist hållna klockareval sjelf allt för tydligt framlaggt, så skulle jag väl intet akta mig för en sådan person. Nu fick han emedlertid stanna inne, men jag sjelf deremot till lön för min godtrogenhet det obehaget att såsom vittne mot Johan Jönsson blifva instämd till påföljande ting.

Sid. 20

Ställt för den äskade ömsesidiga föreningen och försoningen, hade neml. Ola Månsson, utan att jag sjelf visste ett ord derom, för Länsmannen angifvit saken, och såsom vittne till sin fördel och Johan Jönssons fällande inkallat mig och Kyrkovärden Nils

Nilsson. Ändamålet eller afsigten med Nils Nilssons inställelse hos mig i förening med Ola Månsson visade sig nu för mig i sitt rätta hus, och jag har i detsamma svårt att säga, hvem jag skall anse för den mest brottslige, antingen Johan Jönsson, som för en Ola Månssons kittslighet gifvit honom några rapp med sin käpp, eller Ola Månsson och Nils Nilsson, som vid ett sådant mål i sigte sökte tillvinna sig sin Själasörjares förtroende

Lövestad den 29/12 1851. -

M. Ström

1853. Nils Månsson, son af Ghusmannen Måns Olson Nr. 18 Lövestad, undergick enskild skrift d 13/1 1853, så dömdt för begånget snatteri af hagel hos Handelman Anders Pehrson i Lövestad, värderade till nio (9) skillingar. Härmed sammanhängde så, att nämde yngling, hade på Kungsgården blifvit trakterad med brännvin jemte andra som hulpit att indraga sädessäckar. Denna hade derefter begifvit sig till Anders Pehrson, förmodligen för vidare dryckjom, och under väsendet derstädes hade N. M. på disken tagit en hand hagel, derefter han bortgått. Genom utskickade Arbetskarlen Öfverbeck hade han åter lockats dit af A. P. som fått nyss om tilltaget och nu öfverföll honom med slag, samt puffade honom för bröstet utom trappen, dervid N. M. föll med ryggen mot en sten och ådrog sig ett ryggmärgslidande, som varat nu ett år och gjort honom till krympling - . N. M. hade varit en beskedlig och arbetsam yngling - men brännevinet - huic illic lacrimae! A. P. instämd af N. Ms. fader, något långdragen till sinnes fick endast böta obetydligt; men sonens fel drogs med det-- i dagen och ådrog

-- straffet.

A. P. är häftig till sinnes - har förut varit vållande till Klockare Möllers död, hvilken han slagit i en soffebänk, så att en lefverc - deraf blef följd, hvaraf M. slutligen dog.

A. P. är kroghållare lofwar alltid och nekar alltid, men fortsätter rörelsen likaväl - oärlig i handel. Folkuppviglare, görer mycket ondt i byen och vill gerna agera Byakung.

Sid. 21

Brottsmålsförteckning vid Färs somm. ting 1855.

1. Pigan Bengta Larsdr Nr. 5 Heinge, mjölkat annans ko - Dr Nils Hansson nr 33 Lövestad lägersmål. Bengta Larsdr förut oäkta barn.
 2. 1855 Hanna Hansdr Nr. 3 Ryd f. 1832 6/3 dömd i Ystad för hustjufnad o. enkel stöld.
 3. 1855 d 11 Maj Lars Nilsen och Elna Andersdr. warnade för oenighet i äktenskapet. Se protocollet. D. i Domkapitlet d 22/8. Se skrifvelse
 4. 1855 d 24 Oct. underrättar Fogden Kleberg, att Pehr Orvar från Ryd blifvit 1854 dömd vid Albo härads Rätt för 2:dra resan stöld.
 5. 1856 d 3 Febr. meddelar Fogden Witthoff att wid Färs härads Rätt under år 1855 blifvit dömde:

urmakaren Nils Pehrson i Heingetorp för åstadkommande af förargelse under allmän Gudstjenst.
- Pigan Elna Mårtensdr i Heinge för lägersmål.
- Pigan Elna Nilsdr - do. do.

f. Åboen Anders Nilson i Bähretofta do. barn med Elna Nilsdr. Hon bör flytta från honom.

6. S. --. häktade ynglingen Anders Hansson i Bäretofta af Fogeltofta Socken för 1:sta resan stöld.

7. 1856 d 20 Febr. trängde sig Pehr Mats Anders, (And. Pehrson) till nattvardsbordet, oaktadt erhållen varning att derifrån afhålla sig. Som varningen var vittneslös. så kunde Pastor icke förbigå honom. Denna läsare har nu ställt 2:ne försåt för Pastor. 1:a då han i somras infann sig med vittnen 2:a då han gick, oaktadt han var tillsagd och han blef förbigången. Genom frånvaron af vittnen mente han, att prosten icke kunde bevisa varningen. Se vidare om denna person läserihandl. - i pastors archivet.

8. 1856 d --/3 Hanna Hansdr Nr. 3 Ryd dömd vid Herrestads härads rätt för 2:dra resan stöld.

9. 1856 1:sta qvartalet, dömda för lägersmål Dr Måns Olson och Pigan Elna Isacsdr i Månslunda.

Sid. 22

(Afskrift) Ao. 54

Till Kronolänsman Friberg!

Den 27 Nov. 1853 dog Smeden Pehr Anderson, Åbo på Nr. 2 Heingetorp uti Mars 1854 intog hans Enka Bengta Jönsdr uti huset en smedgesäll vid namn Thulin härstädes. Denna Enka tillika med hennes syskonbarn Husmannen Ola Jönsson Nr. 19 Heinge och Åboen Hans Jönsson Bromans i Vanstad, hennes broder, sökte derefter öfvertala hennes och hennes aflidne mans dr Pigan Anna Pehsdr f. 16/5 1833, att ingå äktenskap med nämde Thulin, dervid, då hon dertill icke ville samtycka af

vedervilja för personen, man först sökte skrämman henne och med hotelser om stryk dels dermed att hennes aflidne fader skulle gå igen och s--bb--s henne, om hon stod emot, och slutligen med våld nära slutet af Mars förde henne i säng, -- att Thulin och Ola Jönsson grepo henne och kastade henne å säng, i det så kallade huset 2:ne aftnar i rad, der Thulin henne qvarhållit hela natten och henne med våld skändat. Sedermera hade om nätterna modren som eljest låg i samma säng med dottern, under dennas pina lemnat sin plats till Thulin, som öfverraskat flickan sofvande och förmäler flickan, att hon ingen enda gång frivilligen samtyckt till hans brottsliga förfarande och att hon blifvit vaktad att icke få gemenskap med andra --, för hvilka hon kunde antala de misshandlingar för hvilka hon varit blottställd. Christi Himmelsfärdsdag 1854 infunno sig Ola Jönsson och Hans Jönsson och woro öfver tillkallade Drengen Jöns Olson f. Åboen Anders Nilson Nr. 7 Lövestad samt flickans farbroder Smeden Ola Anderson i Bäretofta, denna sednare, utan att hafva fått veta, hvarken om de misshandlingar, för hvilka brorsdottern war blottställd, icke heller för hvad ändamål

Sid. 23

han då war tillkallad. Vid detta tillfälle hade det lyckats dem efter flera timmars föreställningar att få flickan gifva Thulin handen, hvartill giftomannen säger sig hvarken hafva gifvit ja eller nej. Sedermera hade dottern fått tillfälle att besöka farbrodern och för honom framhålla hur man mot henne förfarit, sin förtviflan och sin bön, att farbrodern ville hjälpa henne ifrån den sammangaddning hvori hon befann sig och den vederstyggelige person vid hvilken man ville binda henne, för hvilken hon hade den största afsky och vedervilja. Farbrodern hade derefter, som förmyndare tillika, under d 8 jul. 1854 afvisat Thulin från huset och under den 4 Dec. tillkallat Riksdagsman Ola Svensson att

ställa om skriftelig skillnad, derpå dock Thulin icke velat ingå utan en summa penningar. Under d 16 Febr. 1855 framfödde Anna Pehrsdr en son, som i dopet fick namnet Pehr och tyckes hafva blifvit under våldtäkten aflad.

Sådan är den berättelse, som Anna Pehrsdr och hennes farbroder Smeden Ola Anderson om sistleden vår för mig afgifvit, dervid äfven modern varit närvarande och förhållandet medgifvit. Ola Jönsson har vid enskildt förhör äfven han erkänt sig varit felaktig.

Som det tyckes har flickan varit föremål för en skändelig tillställning, hotad tingad och dragen af sina närmaste, från vilka hon bort vänta skydd. Då jag å embets vägnar härom görer anmälan, sker sådant att förhållandet må blifva vid domstol utrönt och undersökt för att bestämmas 1° om flickan är våldtagen, hvilken händelse hon icke kan stå enskildt skrift 2° om hon skall kyrktagas som äkta hustru och barnet som oäkta anses 3° att den tvungna och olagliga trolofningen blifvit upphäfd, hvilket äfven är hennes yttrande, enär

Sid. 24

hon icke vill till äkta man taga den som mot henne så skändligt våld föröfvat.

Utdrag af Domboken vid Färs härads vinterting d 13 M. 1856.

- - Thulin förnekar att hafva våldtagit Anna Pehrsdr men erkänner, att han under äktenskapslöfte aflat det barn hon framfödt. Anna Pehrsdr återkallar nu sin angifvelse med förmyndarens bifall åtager hon sig att sjelf fostra sitt barn. Hon eftergifver äfven sin rätt till äktenskap med Thulin. De hafva icke

varit lagligen trolofvade. För sin del förklarar Thulin Anna Pehrsdr vara ledig till äktenskap med hwem hon finner för godt.

Åklagaren har ej någon vidare bevisning att tillgå, och öfverlemnar målet till pröfning.

Utslag. Blottande på all bevisning, förfalla åklagarens ansvar påståenden. Och enär Måsegaren Anna Pehrsdr och svaranden Mats Thulin afsagt sig rättighet och skyldighet att fullborda den genom häfdandet tillkomne äktenskapsförbindelse, så erfordras ej vidare yttrande i målets öfrige delar än att Anna Pehrsdr och Thulin må med bibehållande af deras sammanaflade barns lagliga rättigheter anmäla sig hos DomCapitlet i Lund för skiljobrefs erhållande.

Åklagaren släppte målet på vanligt manér, Thulin fick 500 daler af--de och Anna Pehrsdr war öfvertalad af modren att angifvelsenn återtaga.

2. h. Ingar Ols hor 1855 med tjufven Pehr Jönsson Hurtig, som derefter gått öfver till Dannemark. En dålig quinna.

3. Kjerst. Månsdr födt d 1/3 1856 oäkta dr Christensa med tjufven Pehr Hurtig.

4. p. 35 Ld. H. O. [Åbo Hans Ohlson] mened d 14/5 185, Sjöbo - (icke hemligt)

5. p. 39 Ld. G. [Muraren Malcolm Gullberg] twetydig till sinnelag och frejd.

6. - - Bge -- varit olydiga conventikel placatet, och varnade Se Läserihandl.

1. Nr. 19 Ld. J. P. [Drängen Jöns Pehrsson] förfalskningsbrott och flera resor stöld. Se prestsedel 1851 från Slottet. Oenighet med modren. Se Bydarröds protocoll.
2. Nr. 5 Ld. P. P. flera ggr hor - utan åtal, särdeles okysk, sköter sig för öfrigt sjelf.
3. Nr. 31 Ld. Pehr Bengtson , 3:dje resan stöld med inbrott 1856.
4. Begått hor och fört liderlig lefnad -
5. Nr 31 W. N. har hållit offentlig täckkrog i 15 år, han och hustrun slås och rifs. En utstuderad skälm. Se prot. KyrkR. Se domst. och Tingshandlingar.
6. Anders Ekbom, hvarom se förut. har sednare icke agerat som läsare prest - derföre warnad - Se Läserihandlingarna. Ha förlorat crediten här, men hans tvister föras af Kden Hammar i Hedeby, stiftets upprorsstiftare och en menedig ska--e och prest. afg. till America 1857.
7. Nr. 33. M. N. begått mened i Hejmanska målet på 40 talet.
8. Nr. 14 Sven Pehrs m. fl. olydiga conventikel placatet och warnade derför.
9. Nr 24. Barnekov [Mjöl. Joh. Fr. Barnekov] våldtagit sin piga Bengta Pehrsdr och skyldig till flera horsmål.
10. N. Ols. twetydig, fallen för snatteri och mened.
11. Soldaten Stål, begifven på fylleri, våldslösat sina barn på det högsta.
12. Jöns Ising barn med Nilla Pehrdr, dr med Elna Gustafsdr Nr. 19 -- och särdeles antagen af åtskilliga quinnor.

13. Manva Larsdr, flera oäckta barn, blind och fattig, säger sig 1856 ånyo våldtagen af Lars Svensson nr. 2 --.
14. Lilla Bengta begifven på snatteri.
15. Enkan Elna Nildr varit olydig convent. pl. särdeles egenrättfärdig, för vidlyftig, obarmhertig mot sin broder. Afflyttad till America 1857.
16. h. Anna P. haft grubbel och salig. förtviflan och derunder sökt att dränka sig - och sedan att skära halsen af sig.
17. Löfgren supig, våldsam mot hustru och barn, vårdslösande d. sednare.
18. Inh Anders Anderson, byspojken kallad, vigd (gift) på credit, barnen döpta på credit, och hyran 1856 af Panten betald.
19. h. Boel Håkansdr, hvars man Anders Johanson är flyttad till Månslanda, har slag, och är tjufaktig - en dålig quinna.
20. Jöns Nilson 1:sta resan stöld.
21. Nilla Pehrsdr barn med sin far, liderlig och varit på Lazarettet för veneriskt. Ett barn derstädes född 1855.

Sid. 26

p. K. M. utslag uppå den af Enkan Christenza Hansdr från Slåboskogshuset i underdånighet gjorda ansökan , att, sedan sökanden såsom öfvertygad att hafva, efter det hon förgiftat stufvade potatis i afsigt att skada sin numera aflidna man Torparen Nils Esbjörnsons helsa, framsatt dessa till måltid åt honom, hvilket kort efter deras förtärande blifvit angripen af så beskaffad sjukdom, som enligt wederbörande läkares intygande

tillkännagifvit förgiftning, blifvit af K. M. -- utslag af d 13 April 1842 dömd att för berörde förgöring och dervid begånget sabbatsbrott i enbot mista lifvet genom halshuggning, men af nåd förskonad från dödsstraffet samt ålagd att i stället umgälla sitt brott med, utan annars numera undergången bestraffning, lifstidsarbete å tukthus, i följd hwaraf sökande är worden den 20 juli samma år, straff och arbetsfängelset i Norrköping intagen, K. M. måtte tackas af ytterliggare nåd förskona sökanden från vidare straffarbete och tillåta henne att warda från fängelset frigifven eller och förflyttad till klassen af försvarslösa personer, för att efter bestämd tids förlopp blifva å fri fot ställd, i anledning af hwilken ansökning styrelsen öfver fängelser och arbetsinrättningar i Riket underdånigt utlåtande aflemnad. Gifvet Stockholms slott den 22 September 1852.

K. M. har i nåder låtit sig föredragas ofvan berörda underdåninga ansökan och vill i anseende till förekomna bevekande omständigheter af nåd tillåta, att sökanden med förskoning från vidare straffarbete må förflyttas till klassen af försvarslösa fångar, att under fyra år hållas till allmänt arbete, så vida hon icke dessförinnan undfår tjenst eller annat laga försvar, dock att, derest sökanden behädes med stöld eller

Sid. 27

annat brott, som störer allmänna säkerheten, hvardå då jemte ansvar derföre efter lag, kommer att å tukthus fortsätta det henne ådömda lifstidsarbete.

Det wederbörande till underdånig efterrättelse länder.

(LS)

Under hans M. vår Allerm. Konungs och Herres frånvaro dess
tillförordnade regering.

G. A. Sparre, C. G. Palmstjerna, J. F. Fåhreus, S. von
Hohenhauser.

/ O. Modig.

Detta utslag intages på begäran af Fogden för att i händelse af ny
förbrytelse kunna domslut företes.

Pastor

Fa. p. 166. -

Ynglingen Anders Hansson från Beretofta vid urtima ting den
29/11 1856 dömd för 2:dra res stöld till böter och straffarbete.

St. Herrestad d 20 Jan. 1857. C. J. Hallquist.

Se pag. 21.5.

Ld. Heinget:p. 9.

p 24. 2. Hustrun Ingar Olsdr i Lövestads sn. 1:sta resan tjufnad
18/12 56.

Enkan Bengta Månsdr do. snatteri - S. d.

straffad den 17/5 57.

Fogeltofta p. 202. & 47

1857 9/2 Dömda för lägersmål. Drengen Ola Olson i Bonderum
Nr. 12 och Pigan Hanna Nilsdr Saxstorp.

Brottsmålsförteckning fr. d 1 April - 3 Juni 1857

Dr. Jöns Andersson i Heinge nr. 2

Piga Elna Olsdr Nr. 5 Heinge

Dr. Ola Månsson Nr. 12 ibm

Piga Hanna Olsdr i Lövestad

Dr. Anders Jönsson i Fogelunga

Sid. 28

Den 31 Aug. 1857 Maria Ellerström, lönskaläge, fr. Fogden

Den 31 Aug. 1857 Pigan Hanna Nilsdr i Heinge, fr. Fogden

1857 10/11 frejdebetyg för Jöns Nilson och underåriga sonen Hans, anklagade för stöld.

14/10 Anmälades af Mamsell Gustafva Pehrson, att hon, som sistledet år antagit tjänst hos Ryttmästare Ehrenborg, blifvit af honom gårdagen svårligen misshandlad af denne sin husbonde, hvilken efter att hafva fråntagit henne nycklarna, som hon innehade på den grund att hon förestod huset, öfverfallit henne med skällsord samt 2:ne ggr sparkat henne för bröstet, hvaraf verk och ondt i bröstet och innanför ryggen uppkommit.

Anledningen till detta uppträde och förutgående missnöje uppgaf hon böro sökas hos Pigan Sissa Pehrsdr, som skall vara Ryttmästarens frilla, och sistledet år inom Åkarps pastorat -- d 8 December framfödt sonen Carl August, återkom i Januari och blef mot mamsell Pehrsons vilja inrymd uti hennes rum. Detta samboende ansåg M. Pn. dels förnärmande mot sig dels stördes hennes nattsömn af Sissas sedna ankomst till eget nattläger fr. Ryttmästarens, hvilket inträffade vanligen mot midnatt eller derefter. Derjemte blef Sissa allt mera uppstudsigt, misshandlade M P. under en sjukdom sistledet år och kort före nämnda uppträde, efter erhållen husaga för uppstudsigt uppförande for

med våld på M P och ref håret utaf henne. Derjemte öfverenskom hon med Ryttmästaren vid dennes hemkomst, att för de återstående 10 dagarna M P. skulle arresteras och inlåsas på gafvelrummet i stora byggnaden. Det war vid verkställigheten häraf och under flyttningen af sakerna till nämde rum som Ryttmästaren gjorde sig skyldig till dådet att sparka en wärnlös quinna och fick ett anfall af raseri så att han som en vansinnig sprang i ring på Gården.

Sid. 29

E. sjunker allt mer och mer. Djefvulen har fångat honom med en horas band och han lyder denna som hennes slaf i all galenskap. Råheten, högfärden, vildsintheten leder efter hennes afsigter och infall.

Le--get) På begäran af Kronolänsman A. F. Montan om frejdebrief för Husmannen Jöns Pehrson, som skall ställas till rätta i mål angående häststöld, meddelas, att Jöns Pehrson är född i Lövestad d 19 Mars 1817, hit han fr Malmö Slott 1851. Har klen christendoms kunskap, begått d h nattvarden detta år, men icke bevistat Christendomsförhör.

Uti de från Slottsförsamlingen hitkomna attester benämnes han Arbetsfången Jöns Pehrson Räcka, född i Lemmeströ, som först varit å slottet intagen som försvarslös från 16/8 1841 till den 26/1 1843 och vidare för 3:dje resan stöld från d 6/1 1848 till 6/1 1851. Den i Attesten förekommande oriktiga födelseort och dag grundar sig naturligtvis på bevis från den trakten, der han sist tjente, då stöld begicks, (Svedala -- Mellangrefwie) och gifver således anledning förmoda att någon tid oriktig prestsedel begagnats.

Under sitt sednare vistande har han lefvat uti oenighet med sin moder, och varit instämd för våld mot henne utgången är mig obekant. Likaledes har han blifvit instämd för lönnkrögeri och som det säges äfven derföre dömd. Som vanfrejdad och derföre försvarslös står han under målsmanskap af Sockennämnden, som i Lövestads Socken har jag tillsynen öfver försvarslösa personer uppdragen.

Nr. 8 Ld. På begäran af Herr Krono Länsman Montan om frejdebetyg för Drengen Måns Jönsson, ansedd delaktig i häststöld,

Sid. 30

lemnas, att han härifrån uttog sedel och afflyttade till Tolånga Församling flyttningstiden om hösten 1856 till tjänst hos Åboen Måns Håkansson i Eggelstad, hvilken tjänst han dock snart afvek, och vistades häromkring som lösdrifvare förgäfves eftersökt utaf Kronobetjeningen. Vid sista Färs härads ting har han varit instämd jemte Fadren, Husmannen Jöns Nilson (dömd för flera resor stöld), för snatteri, som han vidgått, men hvilket mål uppskjutits för rannsaking af flera under målet förekomna omständigheter. För några veckor sedan har han öfverfallit sin halfbroder Husmannen Pehr Nilson med yxa och tillfogat honom blodvito vid ögat för det, att den sednare icke velat utrymma åt honom sitt hus mot ett papperscontract, i ett arrende af en person vid namn Carl Braun på Greflunda, som äfven han skall hafva varit straffad för stöld. Måns Jönson har velat aflemna prestsedel från Tolånga, men då han, ofta förgäfves varnad för sitt vidlyftiga lefverne och anmodad att skaffa sig tjänst och deruti förblifva, vid betraktande af hans detta år tilltagande dåliga uppförande och af de olända och misstänkta personer, i hwilkas sällskap han befunnits, har jag icke velat

emottaga hans sedel, med mindre han skaffade sig laga tjenst hos välfrejdad husbonde, som för hans uppförande vill åtaga sig ansvar. Han är således för närvarande försvarslös.

Ld 17/2 57

Sid. 31

1. Den 6 Februari 1858 Elna Nilsson Nr. 31 Lövestad undergått enskild skrift för hor.

2. 1858 den 20 Februari ankom från Kronofogden Witthoff förteckning på personer, tillhörande Lövestads Socken, som från och med den 1 October till och med den 31 December 1857 blifvit sakfälda för brott af den beskaffenhet Kongl. Kung. af den 4 Maj 1855 omförmäler, och innehöll denna förteckning:

"Muraren Måns Löfgren i Heinge af Lövestads Socken är genom utslag den 19 December dömd till ansvar för första resan lönskaläge."

3. Bengta Holmström den 23 Februari 1858 undergått enskild skrift för lönskaläge

4. Drängen (och skräddaren) Jöns Nilsson (Ising) Nr. 34 Lövestad har den 1 Maj 1858 undergått enskild skrift för lönskaläge.

5. Brottmålsförteckning från Fogden den 1 Maj 1858:

Murarelärlingen Jöns Persson är vid Färs Härads-Rätt dömd för snatteri. (Han lär sist hafva varit skrifven vid Nr. 24 Lövestad).

6. Pigan Anna Persdotter Nr. 4 Heinge har den 23 Maj 1858 undergått enskild skrift för lönskaläge

7. Drängen Ola Månsson 33 Lövestad samma dag dito.

8. Brottmålsförteckning från fogden, ankommen den 9 October 1858, innehållande:

a) Genom utslag, som blifvit meddelade den 30 sistlidne April äro nedannämde personer dömda:

Pigan Boel Andersdotter i stora plågan för 1:sta res. lönskaläge

Åbo Anders Nilsson ibm för lägersmål med tjenstepiga

Pigan Elna Gustafsdotter i Heinge för 1:sta gången lägersmål

Skräddaren Jöns Nilsson Ising i Heinge för do.

9. I utslag den 2 nästlidne Augusti är drängen Måns Jönsson från Lövestad dömd för första resan stöld. (Obs! Någon dräng med detta namnet finnes icke i Lövestad. En så benämd flyttade 1856 från Nr. 8 Lövestad till Tolånga.)

Sid. 32

1859 i October ankom förteckning på personer som under 1859 års 3:dje qvartal blifvit dömda för brott, innehållande:

1. Dräng Per Håkansson i Lövestad är dömd för första gången lönskaläge.

2. Dräng Sven Persson Nr. 6 Ryd do. do.

3. Pig. Kersti Persdr. Nr. 2 Heingetorp dömd för lägersmål första gången.